

SumatraPDF – yksinkertaisempi PDF-lukijaohjelma

Peruskayttajalle.net

Ohjeen versio 18.7.2021

Tämä teos on lisensoitu **Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen** -lisenssillä. Tarkastele lisenssiä osoitteessa <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fi>

Voit jakaa tätä teosta, kunhan mainitset selkeästi sen alkuperäksi ja tekijäksi Peruskayttajalle.net -sivuston.

- Peruskayttajalle.netin [Creative Commons-esittely](https://peruskayttajalle.net/tietoja.php#cc) (<https://peruskayttajalle.net/tietoja.php#cc>)
- Lisätietoa [Creative Commonsista suomeksi](https://creativecommons.fi/) (<https://creativecommons.fi/>)

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
2	SumatraPDF:n asentaminen	4
3	SumatraPDF:n asetukset.....	7
4	SumatraPDF:n käyttäminen	10

1 Johdanto

[SumatraPDF](https://www.sumatrapdfreader.org/) (<https://www.sumatrapdfreader.org/>) on kevyempi ja yksinkertaisempi vaihtoehto [Adobe Readerille](https://get.adobe.com/fi/reader/) (<https://get.adobe.com/fi/reader/>) PDF-tiedostojen lukemiseen.

Adobe Readerissa on mielestäni kaksi suurta ongelmaa. Ensimmäinen ongelma on, että vuosien varrella Adobe Readeriin on tullut paljon uusia toimintoja, joita peruskäyttäjä ei tarvitse koskaan. Siksi Adobe Readerista on tullut paljon tilaa ja myös tietokoneen muistia vievä ohjelma.

Toinen ongelma on tietoturva. Koska Adobe Reader on suosituin PDF-lukijaohjelma Windowsilla, ovat haittaohjelmien tekijät ottaneet sen kohteekseen. Adobe Readerista löytyy aina vain uusia haavoittuvuuksia, joiden korjaaminen kestää välillä liian kauan.

SumatraPDF sen sijaan on tietokoneelta vähän tehoja vaativa ja vain perustoiminnot sisältävä suomenkielinen PDF-lukijaohjelma. SumatraPDF:llä pystyy lukemaan myös muita tiedostoja. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- ePub: e-kirja eli sähköinen kirja
- Mobi: e-kirja eli sähköinen kirja
- CHM: Microsoftin Windowsissa käyttämä ohjetiedostomuoto
- XPS: Microsoftin vastine PDF-tiedostomuodolle
- DjVu: skannatuille eli kuvanlukijalla käsitellyille tiedostoille kehitetty tiedostomuoto
- CBZ ja CBR: sarjakuville kehitetty, pakattu tiedostomuoto

SumatraPDF:n suurin puute on, ettei sillä pysty täyttämään PDF-lomakkeita. Jos täytät PDF-lomakkeita usein, ei SumatraPDF ole sopiva ohjelma käyttöösi.

Tässä ohjeessa käydään läpi SumatraPDF:n asennus sekä tärkeimmät toiminnot Windows 7:ssä ja Windows 10:ssä.

2 SumatraPDF:n asentaminen

1. Mene osoitteeseen <https://www.sumatrapdfreader.org/download-free-pdf-viewer>. SumatraPDF:stä on olemassa 32- ja 64-bittiset versiot. Nykyään lähes kaikki Windowsia käyttävät tietokoneet ovat 64-bittisiä.

Esimerkissä ladataan SumatraPDF:n 64-bittinen versio (otsikon *64-bit builds* alla, kohdassa *Installer*, nimellä *SumatraPDF-versionumero-64-install.exe*) (kuva 1).

Download SumatraPDF

64-bit builds:

64-bittinen

Installer: [SumatraPDF-3.3.1-64-install.exe](#)

Portable version: [SumatraPDF-3.3.1-64.zip](#) (a single

32-bit builds:

32-bittinen

Installer: [SumatraPDF-3.3.1-install.exe](#)

Portable version: [SumatraPDF-3.3.1.zip](#) (a single execut

Kuva 1

2. Seuraavaksi latauksen tulisi käynnistyä. Jos lataus ei käynnisty, napsauta ohjelman 64- tai 32-bittisen version latauslinkkiä (kuva 2).

Thank you for trying Sumatra PDF.

Download didn't start?

64-bit: [installer](#) or [portable \(zip\)](#) version.

32-bit: [installer](#) or [portable \(zip\)](#) version.

Kuva 2

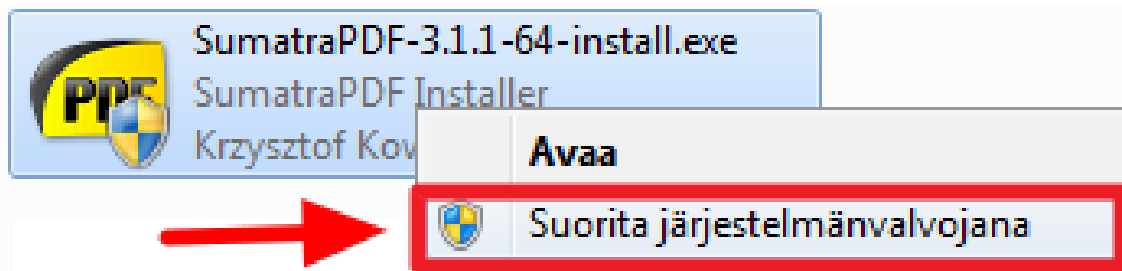

© Peruskäyttäjälle.net. Tämä ohje on lisensoitu [Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-](#)

[EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](#)

3. Kun ohjelma on latautunut, napsauta asennustiedostoa hiiren oikealla ja valitse kohta **Suorita järjestelmänvalvojana** (kuva 3). Jos olet kirjautuneena Windowsiin käyttäjän oikeuksilla, anna järjestelmänvalvojan salasana.

Jos olet kirjautuneena järjestelmänvalvojana, Käyttäjätilien valvonta voi kysyä, sallitaanko ohjelman *SumatraPDF Installer* tai *SumatraPDF* toimia vai ei. Tällöin napsauta Käyttäjätilien valvonnan ikkunassa **Kyllä** -painiketta.

Kuva 3

4. Asennuksen käynnistyttyä napsauta asennusohjelman ikkunan vasemmassa alakulmassa olevaa **Asetukset** -painiketta (kuva 4).

Kuva 4

5. Asetuksissa näet, mihin SumatraPDF asennetaan. Yleensä asennusohjelman ehdottamaa sijaintia ei tarvitse muuttaa. Halutessasi voit valita kohdan **Anna Windowsin hakutoiminnon etsiä PDF-asiakirjoista**, jolloin voit hakea Windowsin sisäänrakennetulla hakutoiminnolla tiettyä tekstiä myös tietokoneellasi olevista PDF-tiedostoista.

Toinen valittava kohta on **Anna Windowsin näyttää esikatselukuvat PDF-asiakirjoille**. Esikatselukuvat ovat hyödyllisiä silloin, kun PDF-tiedostoja on paljon samassa kansiossa. Esimerkkikuva havainnollistaa, miltä esikatselukuvat näyttävät (kuva 5).

Kuva 5

6. Kun olet tehnyt tarvittavat valinnat, napsauta **Asenna SumatraPDF** -painiketta (kuva 6).

Kuva 6

7. Yleensä SumatraPDF asentuu nopeasti. Asennuksen valmistuttua avautuu ikkuna, jossa lukee **Kiitos! SumatraPDF asennettiin** (kuva 7). Voit sulkea ikkunan oikean yläreunan rastiasta.

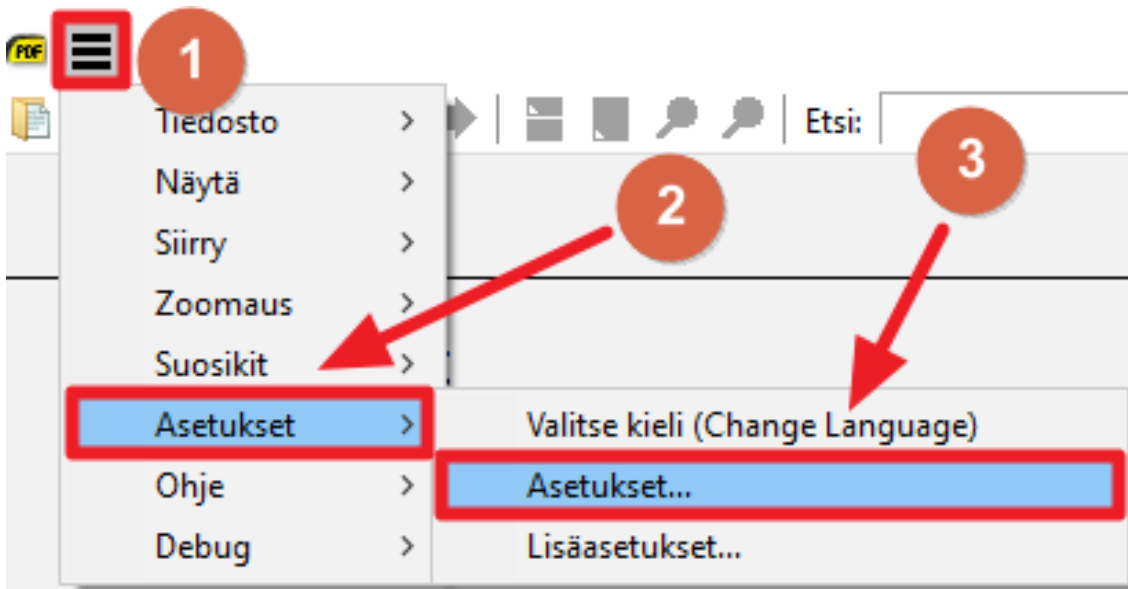

Kuva 7

3 SumatraPDF:n asetukset

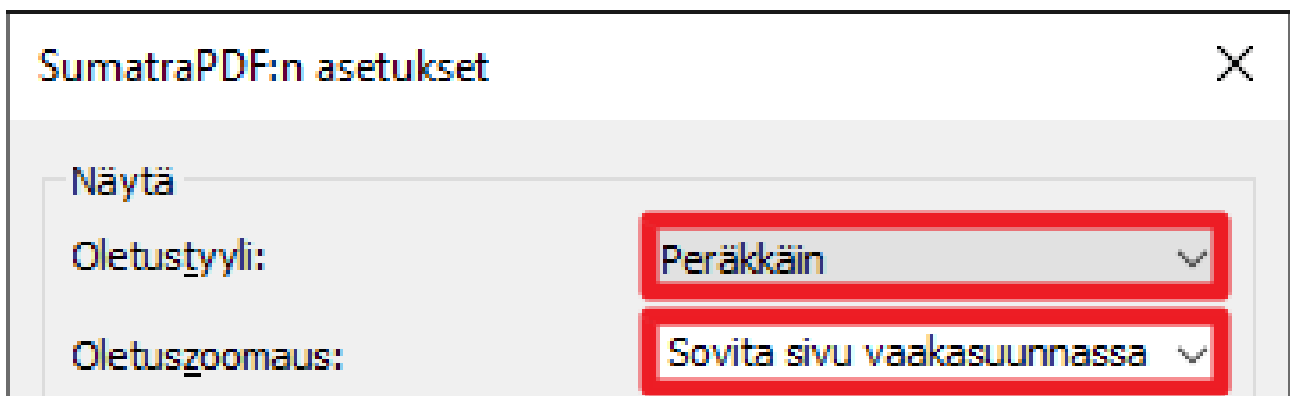
SumatraPDF:ssä on melko vähän asetuksia, joita voi tai tarvitsee muuttaa. Voit muuttaa SumatraPDF:n asetuksia seuraavasti:

1. Napsauta SumatraPDF:n ikkunan vasemmassa yläreunassa olevaa kolmea päällekkäistä vaakaviivaa eli **Valikko** -painiketta. Avautuvassa valikossa valitse kohta **Asetukset** ja edelleen kohta **Asetukset** (kuva 8).

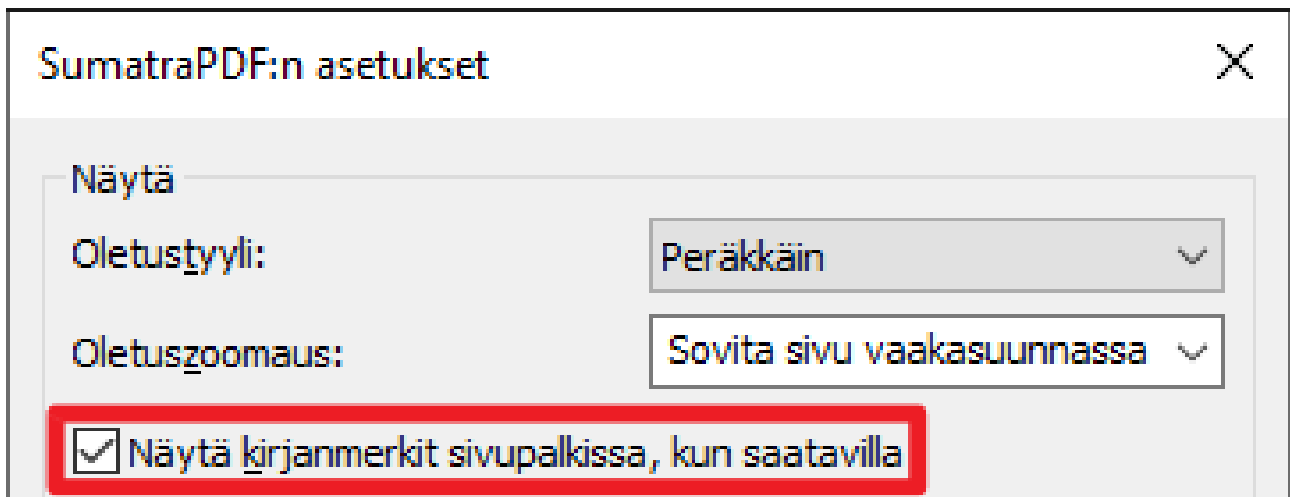
Kuva 8

2. Avautuvassa ikkunassa **Näytä** -kohdassa voit valita, miten SumatraPDF näyttää oletuksena jokaisen tiedoston. Normaalisissa käytöissä suosittelen asetuksiksi sivujen näyttämistä peräkkäin ja sivujen sovittamista vaakasuunnassa (kuva 9).

Kuva 9

3. Valitsemalla kohdan **Näytä kirjanmerkit sivupalkissa, kun saatavilla** näyttää tiedoston sisältämät kirjanmerkit automaattisesti aina, kun tiedostoon on lisätty kirjanmerkit (kuva 10). Kirjanmerkkejä on käsitelty luvussa 4.

Kuva 10

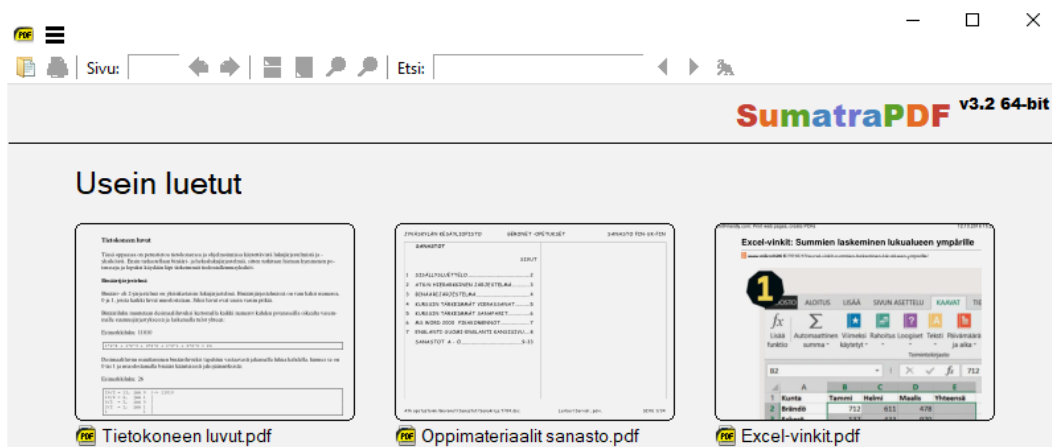
4. Valitsemalla kohdan **Käytä välilehtiä** tiedostot avataan omille välilehdilleen sen sijaan, että ne avattaisiin omiin ikkunoihinsa (kuva 12). Välilehtiä on käsitelty luvussa 4.

5. Valitsemalla kohdan **Tarkista päivitykset automaattisesti** SumatraPDF tarkistaa saatavilla olevat päivitykset automaattisesti (kuva 12).

6. Valitsemalla kohdan **Muista avatut tiedostot** viimeksi avatut tiedostot näkyvät esikatse-lukuvina SumatraPDF:n ikkunassa, kun mitään tiedostoa ei ole avoinna (kuvat 11 ja 12).

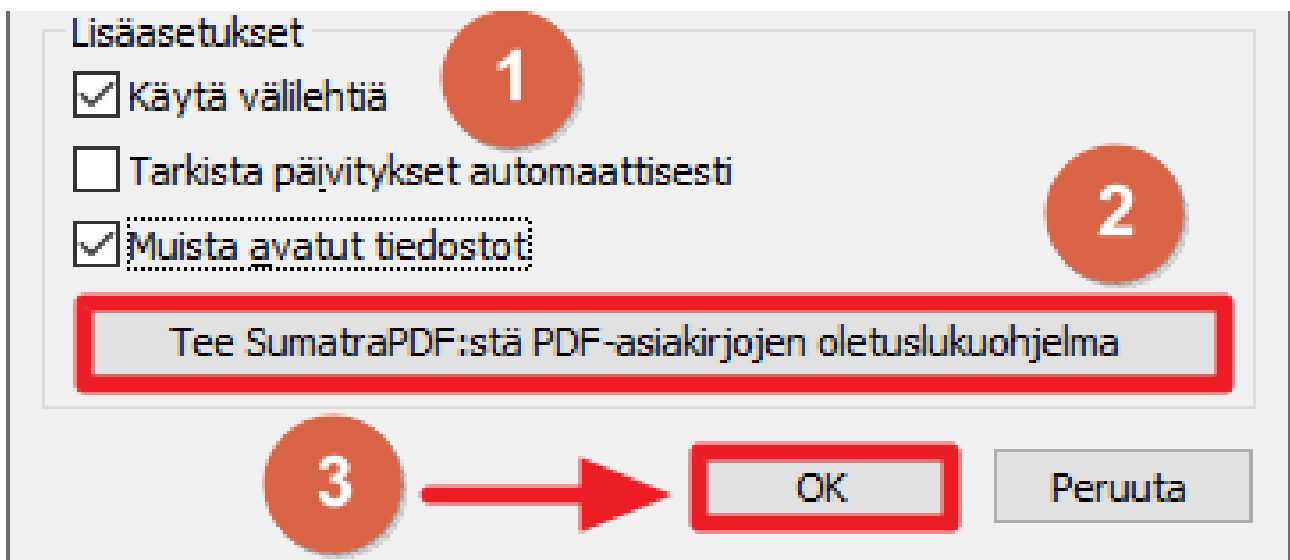
7. Napsauttamalla painiketta **Tee SumatraPDF:stä PDF-asiakirjojen oletuslukuohjelma** saat PDF-tiedostot avautumaan automaattisesti SumatraPDF:ssä (kuva 12).

8. Kun olet tehnyt kaikki haluamasi muutokset SumatraPDF:n asetuksiin, napsauta lopuksi ikkunan oikeassa alareunassa olevaa **OK** -painiketta (kuva 12).

Kuva 11

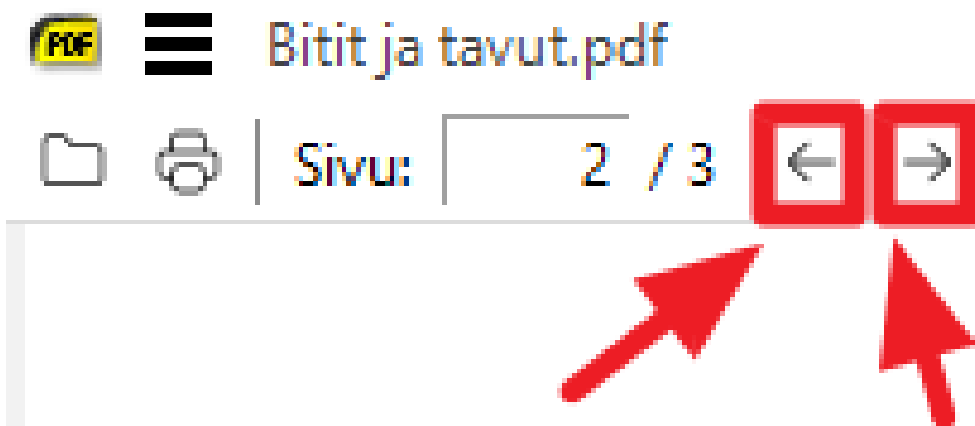
Kuva 12

4 SumatraPDF:n käyttäminen

Voit lukea tiedostoja SumatraPDF:llä seuraavasti:

1. Avattuasi tiedoston voit vaihtaa sivua helposti hiiren rullaa pyörittämällä. Voit myös käyttää sivuilla siirtymiseen työkalupalkissa olevia **Edellinen sivu**- ja **Seuraava sivu**-painikkeita (kuva 13).

Tiedoston ensimmäisellä sivulla **Edellinen sivu**-painike on tummanharmaa ja pois käytöstä. Vastaavasti tiedoston viimeisellä sivulla **Seuraava sivu**-painike on tummanharmaa ja pois käytöstä.

Kuva 13

2. Voit myös siirtyä tietylle sivulle napsauttamalla hiirellä kohdan **Sivu** kenttää työkalupalkissa ja kirjoittamalla haluamasi sivun numeron kenttään (kuva 14).

Kuva 14

3. Voit muuttaa sivun suurennusta pienemmäksi tai suuremmaksi napsauttamalla työkalupalkin suurennuslasipainikkeita, joiden sisällä on miinus- tai plusmerkki (kuva 15).

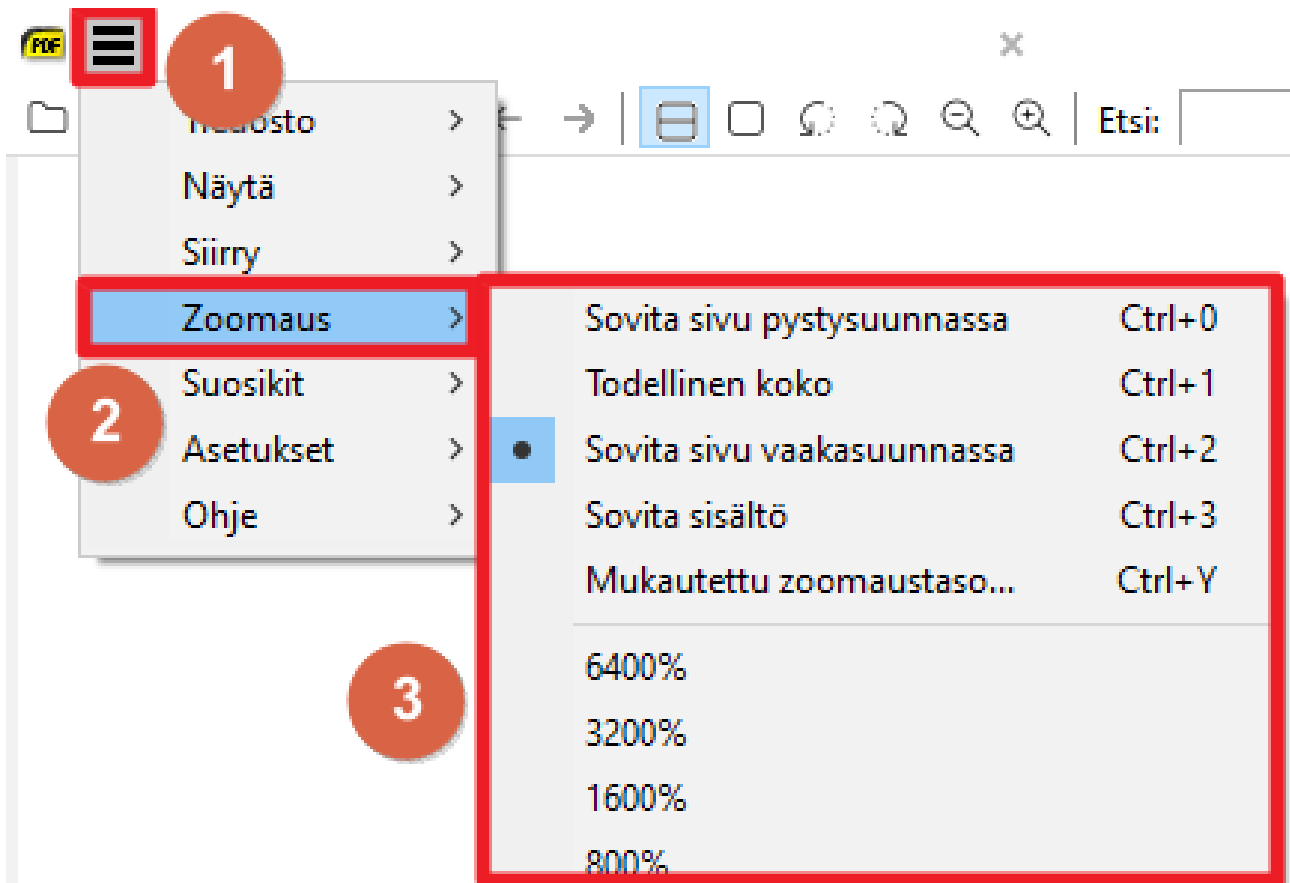
Kuva 15

4. Tarvittaessa voit muuttaa sivun suurennusta myös napsauttamalla SumatraPDF:n ikkunan vasemmassa yläreunassa olevaa kolmea päällekkäistä vaakaviivaa eli **Valikko** -painiketta.

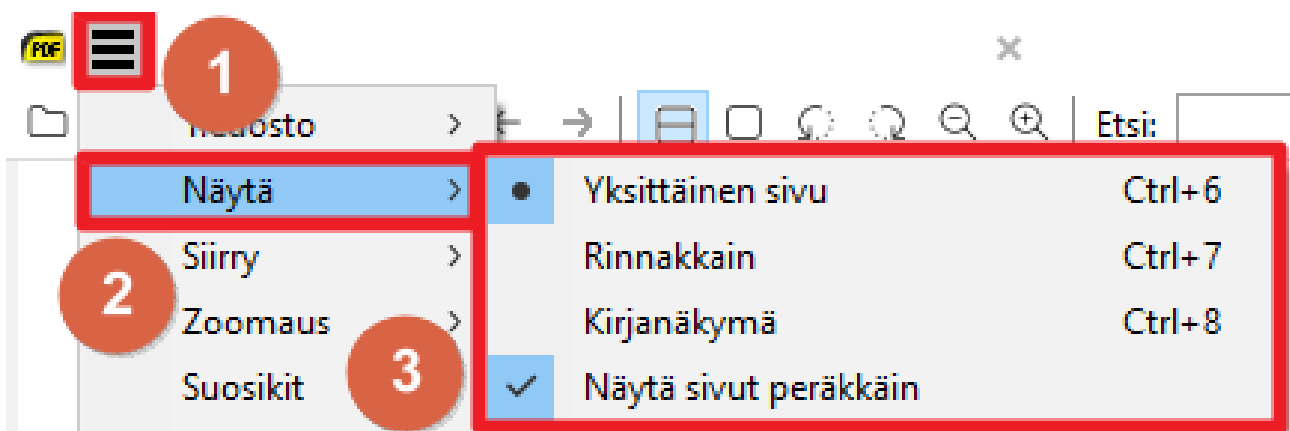
Avautuvassa valikossa valitse kohta **Zoomaus** ja edelleen haluamasi suurennuksen määrä tai miten sivu mukautetaan SumatraPDF:n ikkunaan. Esimerkin kuvaa on rajattu (kuva 16).

5. Myös sivun asettelua on mahdollista muuttaa. Tarvittaessa sivun asettelua voi säätää napsauttamalla SumatraPDF:n ikkunan vasemmassa yläreunassa olevaa kolmea päällekkäistä vaakaviivaa eli **Valikko** -painiketta.

Avautuvassa valikossa valitse kohta **Näytä** ja edelleen haluamasi vaihtoehto siitä, miten sivut näytetään (kuva 17).

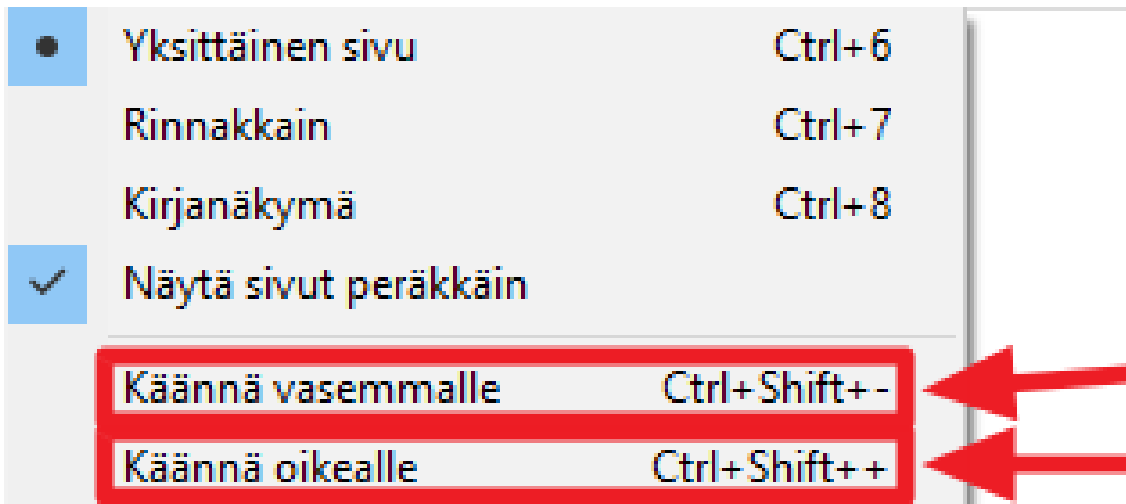
Kuva 16

Kuva 17

6. Jos valittuna on vaihtoehto **Näytä sivut peräkkäin**, SumatraPDF:n ikkunassa näkyy sivuja vieritettäessä sivujen välissä harmaa vaakaviiva. Jos vaihtoehtoa ei ole valittu, sivut vaihtuvat vieritettäessä eri tavalla. Asiaa on hieman hankala selittää ja sitä on parempi kokeilla itse.

7. Sivuja voi myös kääntää 90 astetta kerrallaan vasemmalle tai oikealle napsauttamalla kohtaa **Käännä vasemmalle** tai **Käännä oikealle** (kuva 18).

Kuva 18

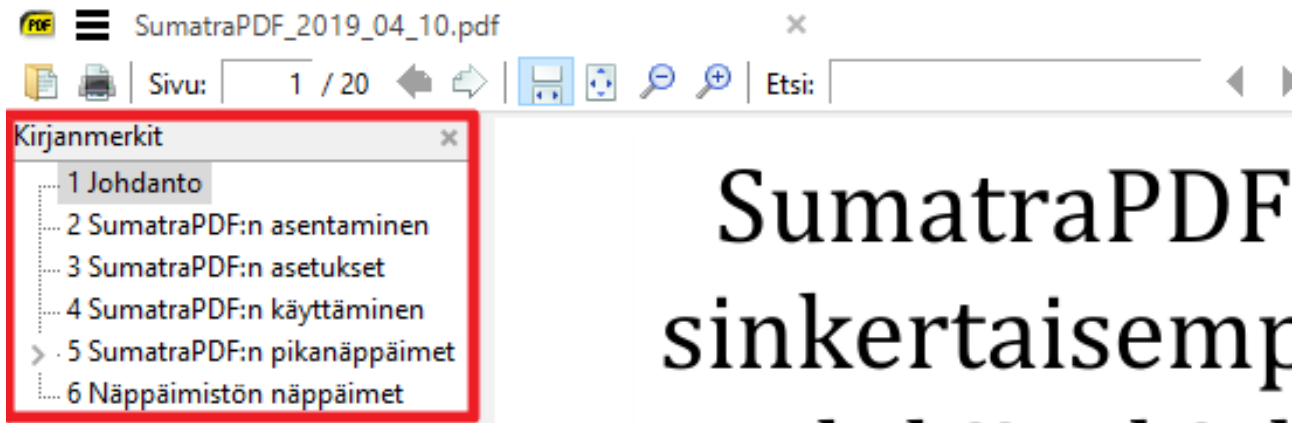
8. Jos SumatraPDF:n asetuksista on valittu, että kirjanmerkit näytetään ja tiedostossa on kirjanmerkkejä, kirjanmerkit näkyvät ikkunan vasemmassa reunassa. Kirjanmerkit mahdollistavat helpon ja nopean liikkumisen tiedoston eri osien välillä. Peruskäyttäjälle.netin PDF-muotoisissa ohjeissa kirjanmerkit on luotu ohjetiedoston otsikoiden mukaan.

Kirjanmerkeissä voi olla useampia eri tasoja. Peruskäyttäjälle.netin ohjeissa tasoja on enintään kolme. SumatraPDF:ssä tasot näkyvät pääkohtina ja alakohtina. Tällöin Peruskäyttäjälle.netin ohjeiden pääotsikot näkyvät pääkohtina ja muut otsikot alakohtina.

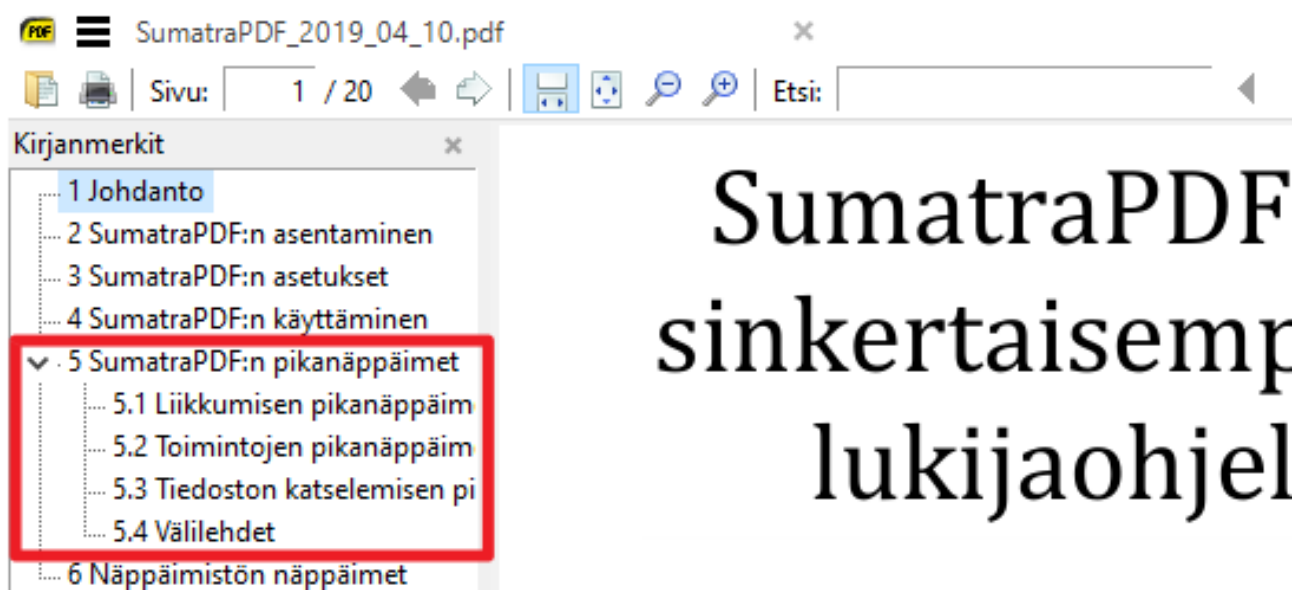
Jos jonkin kirjanmerkin pääkohdan alla on alakohtia, näkyy pääkohdan edessä oikealle osoittava nuoli. Alakohdat voi avata napsauttamalla nuolta.

Esimerkissä kuvassa 19 yhden pääkohdan alla on alakohtia. Kuvassa 20 pääkohta on avattu, jolloin sen edessä on alaspäin osoittava nuoli.

Tarvittaessa kirjanmerkit saa pois näkyvistä ja näkyviin helpoiten napsauttamalla näppäimistön **F12** -näppäintä. Tarvittaessa löydät lisätietoa aiheesta ohjeesta [Näppäimistön käyttö](https://peruskayttajalle.net/ohjeet/nappaimiston_kaytto.php) (https://peruskayttajalle.net/ohjeet/nappaimiston_kaytto.php).

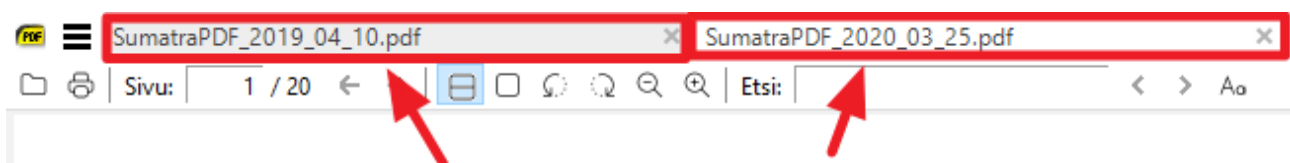

Kuva 19

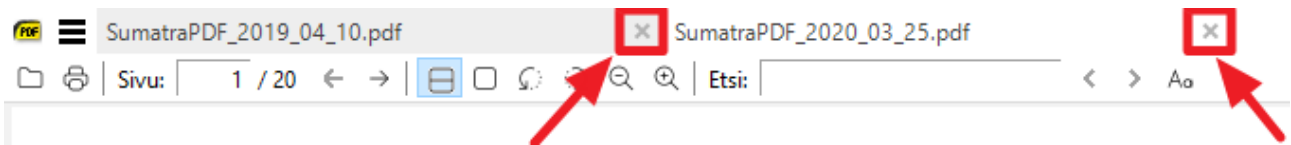
Kuva 20

9. Jos asetuksista on valittu, että tiedostot avataan välilehtiin, avautuvat kaikki tiedostot samaan ikkunaan. Välilehdissä näkyvät tiedostojen nimet ja tiedostojen välillä pystyy siirtymään napsauttamalla välilehden nimeä. Näkyvillä olevan tiedoston välilehti näkyy vaaleampana. Esimerkissä on avoinna kaksi PDF-tiedostoa (kuva 21).

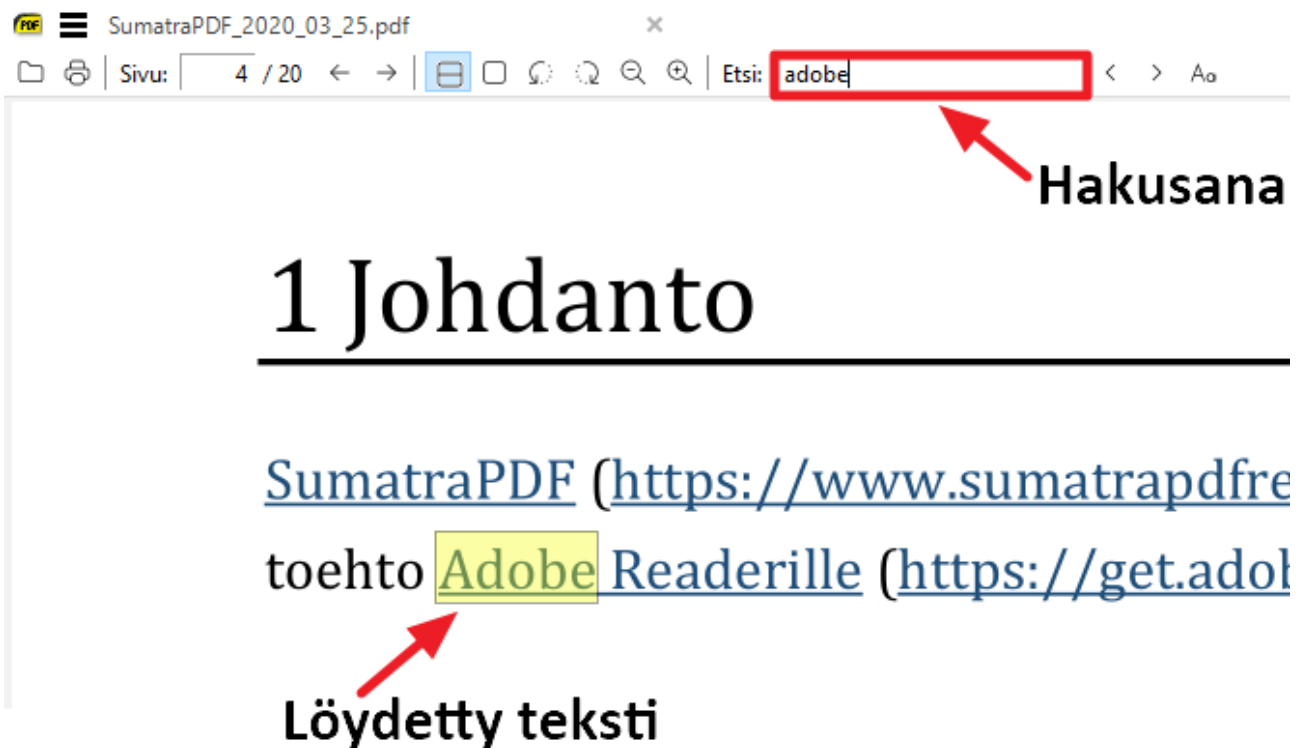
Kuva 21

Välilehden voi sulkea napsauttamalla välilehden oikeassa reunassa olevaa rastia (kuva 22).

Kuva 22

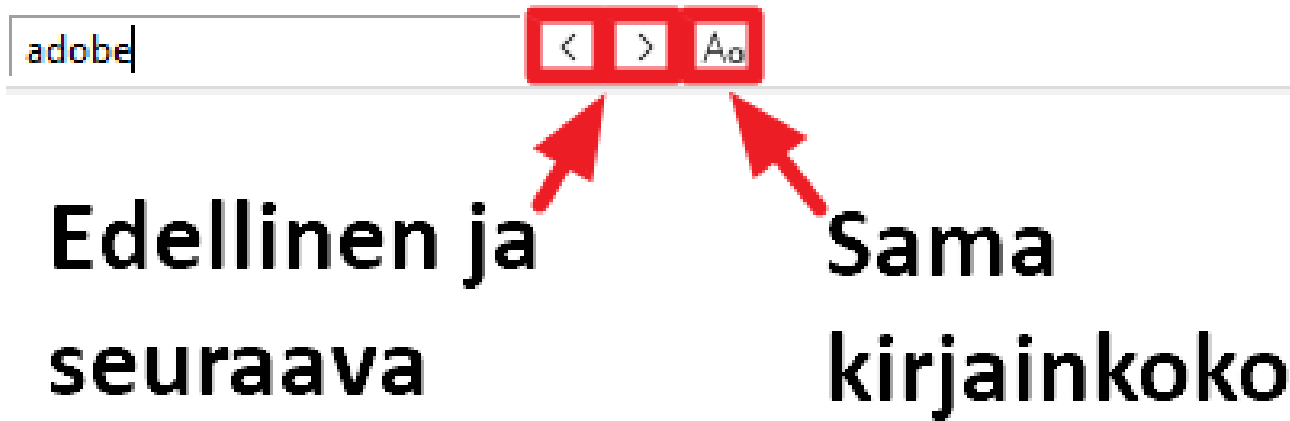
10. SumatraPDF:ssä on myös yksinkertainen hakutoiminto. Kirjoittamalla hakusanan *Etsi* -tekstin jälkeen olevaan kenttään haetaan ensimmäisenä hakuehdot täyttävä teksti. Löydetty hakusanaan täsmävä teksti korostetaan keltaisella laatikolla, jonka muoto vaihtelee eri tiedostojen välillä. Esimerkissä hakusana on *adobe* (kuva 23).

Kuva 23

11. Hakutuloksissa voi siirtyä eteen- ja taaksepäin napsauttamalla kentän oikealla puolella olevia nuolia. Vasemmalle osoittava nuoli vie hakutuloksissa taaksepäin ja oikealle osoittava nuoli eteenpäin.

Lisäksi nuolien oikealla puolella on painike, jota painamalla etsitään ainoastaan haettavan tekstin kanssa samaa kirjainkokoja olevat tekstit (kuva 24). Painiketta uudestaan painamalla hakutuloksissa näytetään taas kaikkiin kirjainkokoihin täsmäyvät tekstit.

Kuva 24